Niejasne postanowienia SWZ
konsekwencje praktyczne i kierunki orzecznicze

r.pr. Magdalena Grabarczyk
PZP Kancelaria Radcy Prawnego

Znaczenie SWZ w postępowaniu

Znaczenie SWZ w postępowaniu

- podstawowy dokument każdego postępowania o udzielenie zamówienia
- zamawiający określa swoje oczekiwania względem wykonawców
- postanowienia SWZ w takim sam sposób wiążą zamawiającego, jak i innych uczestników postępowania
- badanie oferty zgodnie z wymaganiami SWZ
- brak negatywnych konsekwencji dla wykonawców

Wyrok z 30 marca 2026 r. sygn. akt KIO 786/26

Zamawiający w SWZ

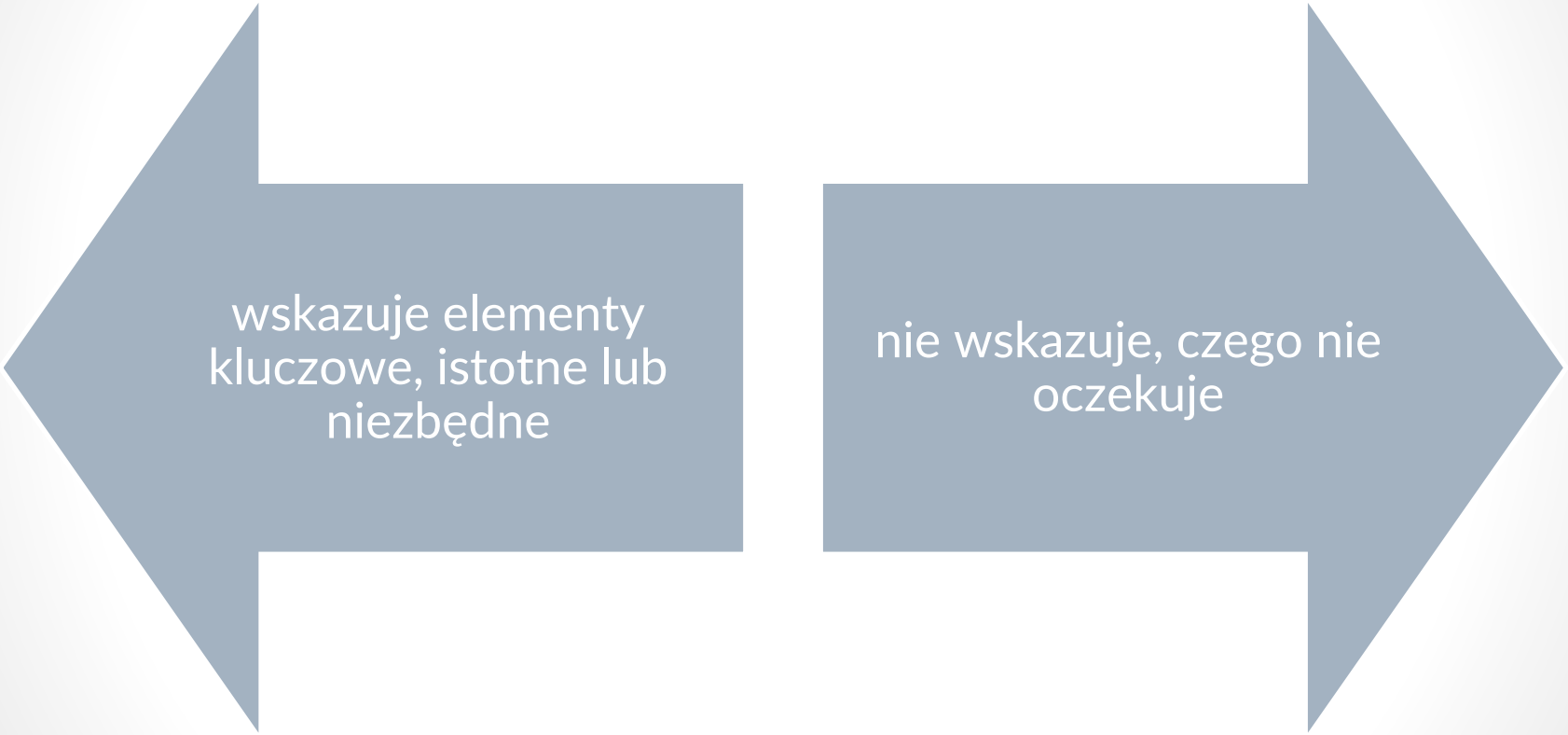

Jednoznaczność postanowień SWZ

Istota sprowadza się do określenia przez zamawiającego swoich wymagań dotyczących przedmiotu zamówienia tak **szczegółowo** i tak **dokładnie**, aby **każdy wykonawca był w stanie zidentyfikować, czego zamawiający oczekuje**.

Przy czym **zakres obowiązku zamawiającego dotyczącego informacji wymaganych w SWZ jest determinowany przedmiotem zamówienia**.

Wyrok z 18 lutego 2021 r. akt KIO 3045/20

Jednoznaczność SWZ

OPZ

warunki udziału

sposób obliczenia ceny oferty

dokumenty

kryteria oceny ofert

Jednoznaczność SWZ

- Zasady prowadzenia postępowania zawarte w art. 16 Pzp:
  - równe traktowanie wykonawców
  - uczciwa konkurencja
  - przejrzystość
- Realizacja powyższych zasad przez przyjęcie, że pierwszorzędne znaczenie ma wykładnia literalna
- Wymagania dotyczące opis przedmiotu zamówienia zawarte w art. 99 ust. 1 Pzp

Wyrok z 29.04.2022 r. KIO 1027/22

Warunek: wykonał należycie co najmniej jedną usługę polegającą na utrzymaniu zieleni **w zakresie określonym jako przedmiot zamówienia** o wartości nie mniejszej niż 200 000 zł. brutto. Wykonawca musi udokumentować doświadczenie w zakresie wykonania prac

Zamawiający: z załączonych referencji wynika, że wykonawca wykonał tylko usługę sprzątania terenu, koszenia trawy wraz z jej wywozem a w jednym zadaniu pielęgnacji nasadzeń, gdy warunek postawiony przez zamawiającego był szerszy

Wykonawca: uzupełnia dokumenty wskazując szerszy zakres prac

Wyrok z 29.04.2022 r. KIO 1027/22

Odwołujący: zamawiający opisując warunek tj. wykonanie usługi polegającej na utrzymaniu zieleni w zakresie określonym, jako przedmiot zamówienia o wartości nie mniejszej niż 200 000 zł. brutto, powinien dopilnować, aby wszystkie czynności znajdujące się w opisie przedmiotu zamówienia znajdowały się w usłudze, którą wykonawca musiał wykazać w celu spełnienia warunku udziału w postępowaniu. (...) wykonawca nie wykazał wszystkich czynności z zakresu utrzymania zieleni, określonych jako przedmiot zamówienia.

Wyrok z 29.04.2022 r. KIO 1027/22

Wszelkie nieujawnione w dokumentach zamówienia oczekiwania, intencje czy interpretacje zamawiającego nie mogą decydować o treści warunku. Na etapie badania i oceny ofert zamawiający nie może interpretować wymagań SWZ w sposób bardziej rygorystyczny, niż to wynika z literalnego jej brzmienia, albowiem prowadziłoby to do nieuprawnionej zmiany albo co najmniej istotnej modyfikacji warunku, co powodowałoby w konsekwencji naruszenie naczelnych zasad obowiązujących w systemie zamówień publicznych, a zatem równego traktowania i uczciwej konkurencji.

Wyrok z 30.03.2026 r. KIO 786/26

co najmniej dwutorowa interpretacja postanowień SWZ

niejasności wykładane na korzyść wykonawców

Wyrok KIO z 15.06.2026 r. KIO 2465/26

- nie jest akceptowalna sytuacja, w której to wykonawca ponosi negatywne skutki niejednoznacznego sformułowania przez zamawiającego wymogów w SWZ. w razie wystąpienia w dokumentach zamówienia niejasności w tym zakresie, należy je intepretować na korzyść wykonawców.
- zasady przejrzystości, uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców
- znajduje to potwierdzenie w konsekwentnym orzecznictwie Izby, w którym nazywane bywa nawet **"świętą zasadą"**.

Studium przypadku – warunki udziału

Warunek w SWZ: dostawa systemu **obejmującego** co najmniej trzy współpracujące ze sobą kamery ppoż.

Zamawiający: system miał obejmować co najmniej 3 kamery, które miały być razem z nim dostarczone, zamontowane i i uruchomione

Odwołujący: użycie i odmiana wyrazu "obejmującego" może odnosić się do systemu, a niekoniecznie musi się odnosić do wyrażenia "dostawy, montażu i uruchomienia" kamer. Dopuszczalna jest jednak wykładnia, zgodnie z którą kamery nie były częścią dostawy systemu ale zostały zamontowane i uruchomione tworząc ten system

Wyrok KIO z 22.04.2026 r. KIO 1108/26

- z literalnej treści warunku nie wynika wprost, że co najmniej 3 współpracujące ze sobą kamery miały być elementem dostawy i montażu samego systemu w ramach jednego zamówienia
- kamery miały tworzyć system, ale sam warunek nie stanowi wprost, że elementy kamer miały być przedmiotem dostawy wraz z systemem
- dopuszczalna jest taka interpretacja, zgodnie z którą infrastruktura tworząca system mogła pochodzić ze źródła zewnętrznego wobec Wykonawcy, czyli kamery posiadał już podmiot zamawiający system.

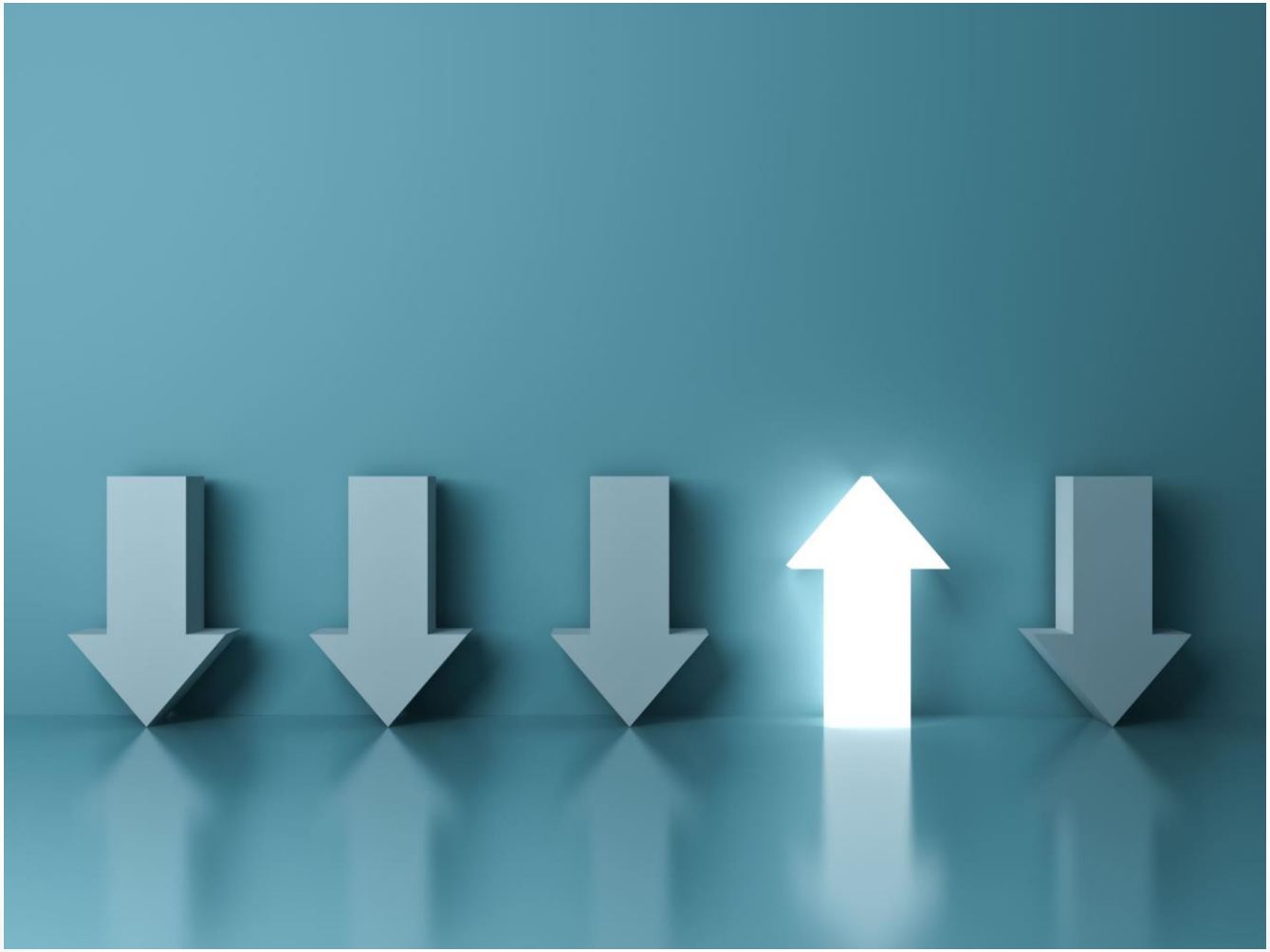

Spór na etapie kontroli SWZ

Warunek w SWZ: wykonanie 3 robót o wskazanej wartości, które zakresem swym obejmowały **roboty ziemne, drenaże pod i nadfoliowe, pompownie i uszczelnienia dna i skarp folią przy budowie kwater składowiska odpadów**

Zamawiający: w skład wykonanych robót mają wchodzić **alternatywnie**: roboty ziemne albo drenaże pod i nadfoliowe albo pompownie i uszczelnienia dna i skarp folii

Odwołujący: każda z wykonanych robót winna była zawierać **wszystkie wskazane czynności**

Wyrok KIO z 27.04.2017 r. KIO 697/17

- każda z wykonanych robót winna była zawierać wszystkie wskazane przez zamawiającego czynności
- użyty został spójnik koniunkcji łącznej, którym są wyrażenia "oraz", "lecz", "a także", a w tekstach odpowiednikiem koniunkcji często przecinek
- pomiędzy wskazanymi czynnościami nie występował jeden ze spójników: "lub", "bądź", "albo"

Wyrok z 1.04.2026 r. KIO 959/26

Odporność na ścieranie **tkanin tapicerskich** mebli tapicerowanych nie powinna być mniejsza niż 50 tys. cykli w skali Martindale'a + dokument potwierdzający

Odwołujący zaoferował meble z tapicerką skórzaną (**materiał tapicerski**) + wyniki testów

Izba: Wymogiem SWZ nie był objęty obowiązek przedstawienia dokumentu potwierdzającego odporność na ścieranie **materiału tapicerskiego** jakim jest skóra naturalna. Wymóg SWZ odnosił się do **tkanin tapicerskich**

Wyrok z 1.04.2026 r. KIO 959/26

- wykładnia literalna ma pierwszeństwo nad wykładnią celowościową"
- w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nie ma znaczenia to, co Zamawiający subiektywnie "miał na myśli", lecz to, co obiektywnie i jednoznacznie opisał w dokumentach zamówienia".

Ograniczenie ryzyka Zamawiającego

Wyjaśnienie SWZ
art. 135 Pzp

- Obowiązek w razie zachowania terminu przez Wykonawcę
- Możliwość/obowiązek przedłużenia TSO

Zmiana SWZ
art. 137 Pzp

- W uzasadnionych przypadkach
- Przedłużenie TSO w przypadku istotności zmian

Wyjaśnienie treści SWZ a zmiana SWZ

Wyrok KIO z 5.03.2026 r. KIO 25/26

- wyjaśnienia i zmiany treści specyfikacji uznawane są za rodzaj wykładni autentycznej. Rolą wyjaśnień jest doprecyzowanie, czy też rozwinięcie kwestii wynikających z postanowień specyfikacji.

- dodanie nowej możliwości, czy też obowiązku jest zmianą treści specyfikacji warunków zamówienia.

Dlaczego warto wyjaśniać SWZ

- pytania wykonawców pomagają wykryć błędy i niespójności w dokumentacji
- wyjaśnienia pozytywnie wpływają na porównywalność ofert i prawidłową kalkulację ceny
- brak odpowiedzi lub pozostawienia niejednoznacznych postanowień SWZ może przynieść negatywne konsekwencje dla Zamawiającego

Wyrok KIO 23.10.2014 r. KIO 2081/14

Należy bowiem zauważyć, że postanowienia SWZ są wprawdzie przygotowywane przez profesjonalistę, ale ich adresatem są również profesjonalni uczestnicy obrotu

Zaskarżanie postanowień SWZ

- w terminie liczonym od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu lub dokumentów zamówienia
- po upływie tego terminu zaskarżeniu podlegają postanowienia, które nie znajdowały się w pierwotnej SWZ
- Wyjaśnienia SWZ co do zasady nie otwierają terminu na kwestionowanie SWZ

Zaskarżanie postanowień SWZ

- po upływie ustawowego terminu na kwestionowanie treści SWZ skuteczne wniesienie odwołania jest możliwe tylko wobec zmienionych treści SWZ.
- to, co nie zostało w SWZ zmienione, jest takie samo, nie może być skutecznie kwestionowane przez wniesienie odwołania

Postanowienia KIO w sprawach: KIO 2666/18, KIO 236/23, KIO 3365/25, KIO 4913/26

Stanowisko Sądu Najwyższego

- w razie powstania wątpliwości po stronie wykonawcy co do treści SWZ, zwrócenie się przez wykonawcę do zamawiającego - w razie uzasadnionych wątpliwości - o wyjaśnienie treści SWZ **stanowi nie tylko uprawnienie, ale także obowiązek wykonawcy**
- **zaniechanie tego obowiązku** może być podstawą zarzucenia wykonawcy **niedochowania należytej staranności zawodowej** wymaganej od przedsiębiorcy przez art. 355 § 2 k.c.

wyroki: z 5.06.2014 r. IV CSK 626/13, z 18.02.2016 r. II CSK 197/15, z 17.06.2016 r. IV CSK 674/15, z 4.07.2019 r. I CSK 363/18, postanowienie z 3.07.2026 r. I CSK 3082/25

Wyrok KIO z 30.03.2026 r. KIO 1039/26

Reguła obowiązku zadawania pytań nie wypiera reguły interpretacji na korzyść wykonawców (m.in. wyrok SN z dnia 4 lipca 2019 r. IV CSK 363/18), a jedynie, w niektórych sytuacjach, warunkuje jej zastosowanie uprzednim zachowaniem, jakie podjął lub przy dochowaniu należytej staranności powinien podjąć profesjonalny Wykonawca.

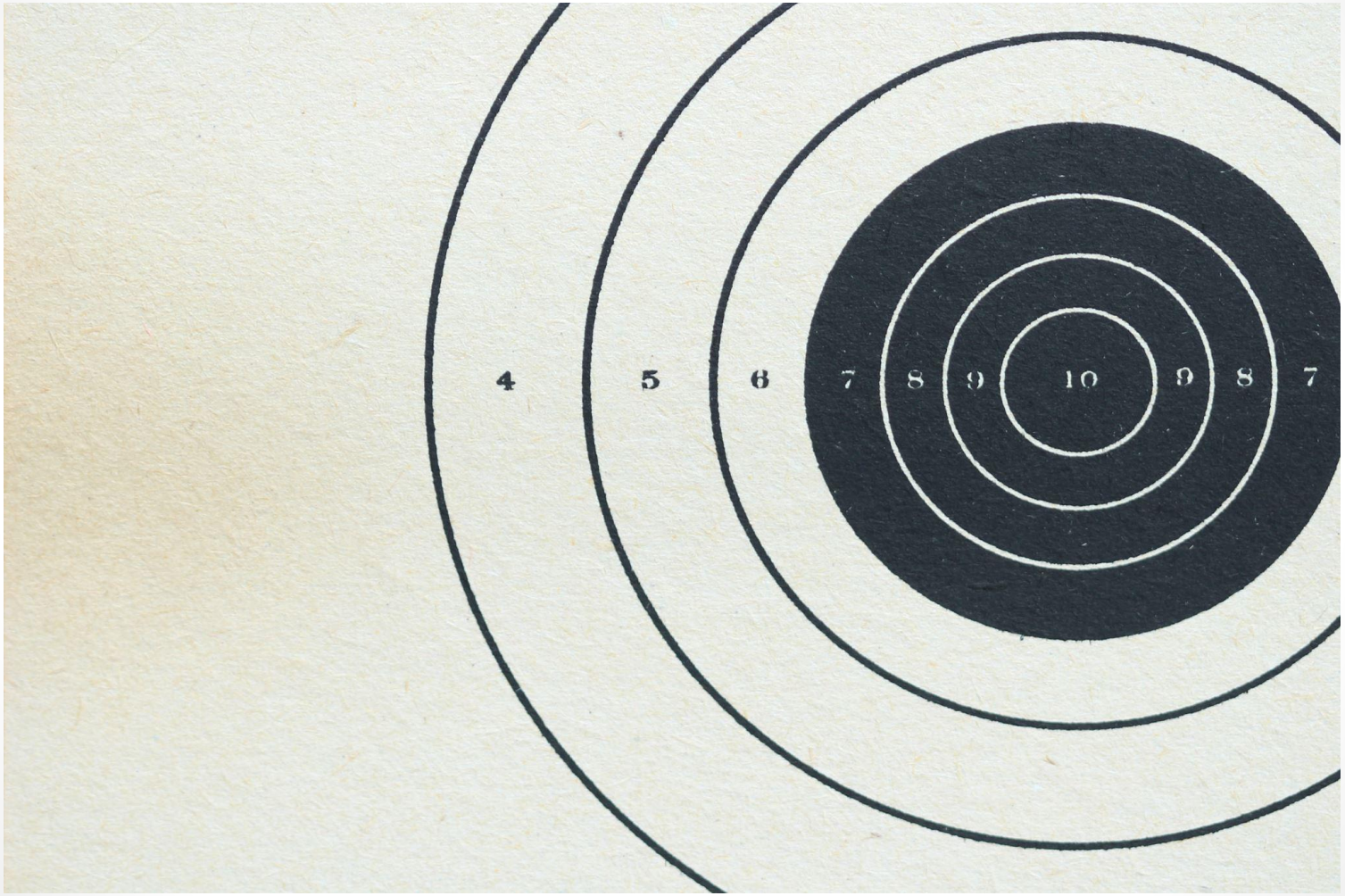
4
5
6
7
8
9
10
9
8
7

Dziękuję za uwagę

r.pr. Magdalena Grabarczyk